

Uppdraget att införa digital hantering av finansiell information avseende årsredovisningar

Slutrapport mars 2018
N2016/0497/SUN

Datum: 2018-03-26

Version: 1.0

Innehållsförteckning

1	Sammanfattning.....	1
2	Tjänsten digital inlämning av finansiell information avseende årsredovisningar.....	2
2.1	Slutrapportens uppbyggnad	2
2.2	Förvaltning av taxonomier – kritisk framgångsfaktor	3
2.3	Vidareutveckling av tjänsten	3
2.3.1	Börsnoterade företag – en utmaning i närtid	4
2.4	Nyttorealiserings	5
2.4.1	Förutsättningar för nyttoberäkningar	5
2.4.2	Reviderad nyttoberäkning för näringsliv och myndigheter	6
2.4.3	Statistiska centralbyrån	6
2.4.4	Skatteverket	7
2.4.5	Finansinspektionen	7
3	Den juridiska utmaningen – att möta de digitala möjligheterna.....	8
4	Den digitala utmaningen – den framtida möjliggöraren	9
4.1	Prediktiva analyser – skapar nya förutsättningar för ett framgångsrikt näringsliv	10
4.2	Blockkedjeteknik	10
4.3	Öppna data hos företaget – Minskat inlämningsförfarande	12
4.4	Öppna data hos myndigheten – Ökat vidareutnyttjande för datadriven innovation	13
5	Ett svenskt program för standardiserad företagsrapportering.....	14
5.1	En tydlig struktur för förvaltning av standardiserad företagsrapportering	15
5.2	Bibehållen svensk förvaltningskultur	16
5.3	Internationella erfarenheter	17
5.3.1	Nederländerna	17
5.3.2	Australien och Australian Taxation Office	18
6	Den nordiska dimensionen	19
	Bilaga 1 - Regelmatiser	21
	Matris 1: Redovisningsregelverk för årsredovisning och koncernredovisning	21
	Matris 2: Redovisningsregelverk för förenklat årsbokslut och årsbokslut	23
	Bilaga 2 - Visualiseringsexempel.....	25
	I en nära framtid	25
	Inom överskådlig framtid	25

1 Sammanfattning

I juli 2016 fick Bolagsverket regeringens uppdrag att införa en tjänst för ingivning av finansiell information avseende årsredovisningar m.m. (N2016/04957/SUN). Ett digitalt rapporteringsflöde ska underlätta företagens uppgiftslämnande, samt effektivisera myndigheternas och näringslivets informationshantering. Uppdraget har genomförts i samarbete med Bokföringsnämnden, Skatteverket och Statistiska centralbyrån, och i samverkan med Finansinspektionen m.fl.

Bolagsverket har följt tidplanen och har inga avvikelser att rapportera. Arbetet med tjänsten för ingivning av digital årsredovisning är klar före utgången av mars 2018.

Uppdraget slutredovisas i och med den här rapporten. Från och med den 26 mars 2018 kan de aktiebolag som följer regelverket Årsredovisning i mindre företag (K2) lämna in sin årsredovisning digitalt till Bolagsverket. Det skapar förutsättningar för ett underlättat uppgiftsinlämnande för de berörda företagen och skapar samtidigt möjligheter till en effektivisering för myndigheters och näringslivets informationshantering.

Samverkansmyndigheterna påbörjade arbetet med taxonomierna för större företag enligt regelverket Årsredovisning och koncernredovisning (K3) under november 2017. Målsättningen är att det från och med andra kvartalet 2019 ska vara möjligt att lämna in digital årsredovisning för aktiebolag som tillämpar K3, men som inte upprättar koncernredovisning. Bolagsverket ser ett behov av fortsatt uppdrag att utveckla tjänsten för digital ingivning av årsredovisning för övriga företag och för de företag som upprättar koncernredovisning.

Från kvartal två (2) år 2020, vilket omfattar räkenskapsåret 2019, ser Bolagsverket det som möjligt att införa ett obligatorium för ingivning av digital årsredovisning för de aktiebolag som tillämpar regelverken K2 och K3, med implementerade taxonomier. Det under förutsättning att företagets behov kan tillgodoses avseende digitala lösningar vid inlämning av årsredovisningar, vilket även omfattar de allra minsta företagen och de med vilande verksamhet.

Betydande nyttor och besparingseffekter kommer att vara möjlig med digital ingivning av årsredovisning, om det blir standard i Sverige. Effekterna kommer att få ett större positivt genomslag i samhällsekonomin om ett svenskt program för standardiserad företagsrapportering (SBR-program) etableras under ledning av en samlande struktur.

Samarbetsmyndigheterna ser utvecklingen av den digitala tekniken som en unik möjlighet att förenkla företagets rapporteringsskyldigheter och vidareutnyttjande av information mellan myndigheter och företag. Juridiskt har utvecklingen inte följt med i motsvarande grad och Bolagsverket rekommenderar därför en lagstiftning som är teknikneutral för att möta de kommande möjligheterna.

Ett genomförande av ett nordiskt program för Smart Government (NSG) skulle medföra betydande fördelar för det svenska och nordiska näringslivet. Sverige och Norden står inför en enorm möjlighet med ett digitaliserat ekosystem som stödjer datadriven innovation.

2 Tjänsten digital inlämning av finansiell information avseende årsredovisningar

Enligt regeringsuppdraget i juli 2016 fick Bolagsverket i uppdrag att införa en tjänst för e-ingivning av finansiell information avseende årsredovisningar baserad på den öppna och licensfria standarden XBRL. Swedish Standards Institute (SIS) beslutade i juli 2015 om en standard för elektronisk rapportering av finansiell information av formatet XBRL (SS 40100:15). Uppdraget sträcker sig till den 31 mars 2018.

I februari 2018 blev Nederländerna det första landet i världen där XBRL användes som standardiserat format vid ingivning av årsredovisning där revisionsberättelsen ingår. Det möjliggjordes efter att taxonomier arbetats fram i samskapande mellan offentliga myndigheter och representanter från det nederländska näringslivet.¹

Det nederländska programmet för standardiserad företagsrapportering (SBR) har varit en av de framgångsfaktorer Sverige studerat och lärt sig av. Bolagsverket har tillsammans med Bokföringsnämnden, Skatteverket och Statistiska centralbyrån samskapat tillsammans med representanter för det svenska näringslivet för att nå ett framgångsrikt resultat

Den 26 mars 2018 öppnar Bolagsverkets nya tjänst för digital ingivning av årsredovisning baserad på iXBRL². Tjänsten riktar sig i ett första steg till aktiebolag som upprättar årsredovisning med tillämpning av regelverket Årsredovisning i mindre företag (K2). Regeringsuppdraget omfattar endast de finansiella rapporter som ska lämnas till Bolagsverket. Det omfattar exempelvis inte årsredovisning som lämnas till annan myndighet än Bolagsverket eller finansiell rapportering till Finansinspektionen.

2.1 Slutrapportens uppbyggnad

Med hänsyn till regeringsuppdragets utformning ska inte föreliggande slutrapport läsas som en fristående rapport, eller som en sammanfattning av delrapporterna. De är i många avseenden komplement till varandra som speglar utvecklingen av uppdraget och de olika frågeställningarna över tid.

De inledande kapitlen 2 – *Tjänsten digital inlämning av finansiell information avseende årsredovisningar*, och 3 – *Den juridiska utmaningen – att möta de digitala möjligheterna* knyter an till de tidigare delrapporterna och beskriver tjänsten idag och i den närmsta framtiden. Kapitel 2 beskriver tjänsten som den kommer att fungera vid öppnandet och i närtid. Kapitel 3 visar på den juridiska utmaningen med digital förvaltning som uppmärksammats i tidigare utredningar initierade av Regeringen, och återkoppling från Bolagsverket och de samverkande myndigheterna i de olika delrapporterna.

¹ https://www.sbr-nl.nl/english/news/?utm_source=Master+List&utm_campaign=3a077d1fc2-EMAIL_CAMPAIGN_2018_03_01&utm_medium=email&utm_term=0_da5920711b-3a077d1fc2-183318409, den 2 mars 2018

² XBRL är förkortningen för eXtensible Business Reporting Language, filformat för överföring av information. iXBRL, inline eXtensible Business Reporting Language, är ett utökat utbytesformat med layoutinformation som gör data enklare att läsa för människan i dokumentliknande form.

Kapitel 4 – *Den digitala utmaningen – den framtida möjliggöraren*, kapitel 5 – *Ett svenskt program för standardiserad företagsrapportering* och kapitel 6 – *Den nordiska dimensionen* är framåtriktande kapitel som är mer självstände i relation till tidigare delrapporter. De visar på en mer visionär väg framåt för en ökad möjlighet till digital ingivning och vidareutnyttjande av finansiell information.

Bilaga 1 – *Regelmatriser* vill visa på mångfalden av olika företagsformer och verksamhetsområden som omfattas av de svenska redovisningsregelverken med tillhörande och planerade versioner av taxonomier.

Bilaga 2 – *Visualiseringsexempel* beskriver den ökande digitaliseringsgraden när den börjar påverka vardagen för företag och myndigheter på ett mer konkret sätt än idag. De två exemplen visar på ett förenklat och övergripande sätt hur det skulle kunna upplevas av företagaren, utan att göra anspråk på att alla aspekter av digitaliseringen är utredda vad de avser hur bl.a. regeleverk och lagstiftning kommer att fungera i ett framtida digitaliserat näringsliv. Syftet är att skapa en enkel visualisering för läsaren av vad det kan innebära med företaget i fokus.

Tillsammans med de ingivna delrapporterna utgör slutrapporten därmed den efterfrågade dokumentationen under regeringens uppdrag att införa en tjänst för ingivning av finansiell information avseende årsredovisningar m.m. När så anges i notapparaten behöver läsaren därför ta del av delrapporternas underlag för att få en helhetsbild av uppdragets frågeställning som rapporten svarar på.

2.2 Förvaltning av taxonomier - kritisk framgångsfaktor

I de tidigare delrapporterna har Bolagsverket lyft fram ägande, vidmakthållande och utveckling av taxonomierna som en kritisk framgångsfaktor för ett bestående resultat. Tillsammans med formatet iXBRL bildar begrepp och taxonomier de standarder som utgör grunden för en digitaliserad infrastruktur.

I kapitel 5.1 i delrapport III lämnade Bolagsverket tillsammans med samarbetsmyndigheterna ett förslag på hur den kommande förvaltningen av taxonomierna skulle kunna genomföras under ledning av Bokföringsnämnden i ett första steg. Förslaget ligger kvar och rekommenderas av myndigheterna i samarbetsgruppen.³

2.3 Vidareutveckling av tjänsten

Under hösten 2017 började Bolagsverket, tillsammans med samarbetsmyndigheterna, arbetet med att utveckla begrepp och taxonomierna för regelverket Årsredovisning och koncernredovisning (K3). Målsättningen är att det från och med andra kvartalet 2019 ska vara möjlig att lämna in digital årsredovisning för de aktiebolag som upprättar årsredovisning enligt K3, och som inte upprättar koncernredovisning.

Från kvartal två (2) år 2020, vilket omfattar räkenskapsåret 2019, ser Bolagsverket det som möjligt att införa ett obligatorium för ingivning av digital årsredovisning för de aktiebolag

³ Uppdraget att införa digital hantering av finansiell information avseende årsredovisningar. Delrapport december 2017. N2016/04957/SUN. Den 7 december 2017. Sid 12f.

som tillämpar regelverken K2 och K3, med implementerade taxonomier. Det under förutsättning att företagens behov kan tillgodoses avseende digitala lösningar vid inlämning av årsredovisningar, vilket även omfattar de allra minsta företagen och de med vilande verksamhet.

Om Bolagsverket ges i uppdrag att fortsätta arbetet med att möjliggöra digital ingivning av årsredovisningar och årsbokslut har samarbetsmyndigheterna tillsammans arbetat fram en preliminär prioriteringsordning för utveckling av nödvändiga taxonomier och begreppsstandarder som sträcker sig fem (5) år framåt i tiden⁴. För att uppdraget ska kunna genomföras framgångsrikt bör även Finansinspektionen ges i uppdrag att medverka i det fortsatta samarbetet. Andra myndigheter och organisationer kan också bli aktuella att delta i syfte att möjliggöra ingivning av digitaliserad årsredovisning. Bilaga 1 – *Regelmatriser* ger läsaren en schematiskt och förenklad överblick över de svenska redovisningsregelverken i syfte att visa på deras omfång.

2.3.1 Börsnoterade företag – en utmaning i närtid

Inom Europeiska Unionen ska företag som har överlåtbara värdepapper noterade på en reglerad marknad (börsnoterade företag) tillämpa International Financial Reporting Standards (IFRS) i sin koncernredovisning. De svenska börsnoterade företagen tillämpar IFRS och RFR 1 från Rådet för finansiell rapportering i sin koncernredovisning. De som är ett icke-finansiellt företag tillämpar RFR 2 från Rådet för finansiell rapportering i sin redovisning för juridisk person. Finansiella företag ska delvis följa andra regelverk och har andra uppställningsformer för sina resultat- och balansräkningar när det gäller redovisning för juridisk person⁵.

Vad det gäller taxonomierna för företag som tillämpar IFRS och RFR 1 och 2 (K4) är Bolagsverket beroende av de beslut som European Securities and Markets Authority (Esma) fattar kring obligatorisk inrapportering för börsnoterade företag från och med år 2020. Taxonomier för de börsnoterade företagen har arbetats fram av Esma. Europeiska kommissionen förväntas fatta beslut om den tekniska specifikationen Regulatory Technical Standard (RTS) den 18 mars 2018, baserad på XBRL⁶. De taxonomier Esma tar fram avser enbart koncernredovisningen. De måste tillämpas för räkenskapsåret med start 1 januari 2020 och därefter.

En anpassning av taxonomierna till svenska regler kommer att behövas göras. Rådet för finansiell rapportering blir en ny viktig samarbetspartner till Bolagsverket, en inbjudan om samarbete har skickats. Taxonomierna kommer att innebära nya tekniska utmaningar, och tillsammans med samarbetspartners vill Bolagsverket bygga den kompetens den svenska statsförvaltningen behöver för att möta de kommande behoven.

⁴ Uppdraget att införa digital hantering av finansiell information avseende årsredovisningar. Delrapport december 2017. N2016/04957/SUN. Den 7 december 2017. Sid 23f.

⁵ Finansiella företag ska följa lagen (1995:1559) om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag, lagen (1995:1560) om årsredovisning i försäkringsföretag och föreskrifter från Finansinspektionen. Föreskrifterna har hänvisningar till RFR 2.

⁶ Final Report on the RTS on the European Single Electronic Format. ESMA32-60-204, 18 december 2017 <https://www.Esma.europa.eu/policy-activities/corporate-disclosure/european-single-electronic-format> den

20 februari 2018.

2.4 Nyttorealiserings

I den första delrapporten från oktober 2016 avsattes ett kapitel för att visa på nyttorealiserings med införande av den nya tjänsten⁷. I den föreliggande slutrapporten går vi igenom det beräknade resultatet och uppskattade effekterna från år 2016. Syftet är att i föreliggande slutrapport presentera uppdaterade skrivningar och nyttoberäkningar utifrån värden aktuella för 2017. Följande delkapitel ska betraktas och läsas som en komplettering till kapitel 5 i delrapporten från oktober 2016.

2.4.1 Förutsättningar för nyttoberäkningar

Till skillnad från delrapporten i oktober 2016 är antagandet i den här rapporten att företag som tillämpar Bokföringsnämndens regelverk K3 nu inkluderas i nyttoberäkningen. Timkostnader, volymer och portokostnader har räknats om till värden för 2017. Här nedan följer förutsättningar och antaganden för beräkning av nyttor för näringsliv och Bolagsverket:

- En utgångspunkt för de nyttor som beräknats i denna nyttoanalys är den rapport som Ångpanneföreningen (ÅF) presenterade 2008 om Potentiell samhällsnytta med XBRL-anpassad årsredovisning för svenska aktiebolag. Det är den senaste verifierade och oberoende rapport som tar upp aktuell frågeställning. Som underlag för sin rapport genomförde ÅF intervjuer med olika näringslivsaktörer och berörda myndigheter. Intervjuerna syftade till att ta reda på nyttor förenade med att införa XBRL som standard för aktiebolagens årsredovisning. ÅF angav intervall för tidsbesparingar.

Vi har valt att använda ett genomsnitt av dessa intervall för företagare.

- Uppskattningar av nyttor i monetära termer har gjorts utifrån två scenarier:
 - Scenario 1: 100 % av företagen som tillämpar K2- eller K3-regelverket lämnar in digitalt.
 - Scenario 2: 25 % av företagen som tillämpar K2- eller K3-regelverket lämnar in digitalt.
- Interna timkostnader och tidsuppskattningar har använts för att räkna på besparad tid för Bolagsverket.
- Många av de nyttor som uppstår är svåra att värdera i monetära termer och beskrivs därför i ord. Samordningsvinster inklusive nyttor för andra myndigheter⁸ samt nyttor för banker, affärs- och kreditupplysningsföretag har inte uppskattats i monetära termer, men beskrivs textuellt i rapporten.

⁷ Uppdraget att införa digital hantering av finansiell information avseende årsredovisningar. Delrapport oktober 2016. N2016/04957/SUN. Den 28 oktober 2016. Sid 19ff.

⁸ I ÅF:s rapport ingick beräkningar av nyttor för andra myndigheter och flera andra intressenter. Kontakter med andra myndigheter har dock indikerat att de uppskattning som gjordes till ÅF-rapporten, om interna effektiviseringar och tidsbesparingar för kunder, till följd av delning och återanvändning av finansiell information, inte längre gäller. Av den anledningen har endast nyttor som är direkt härrörbara till digital ingivning av årsredovisningsinformation värderats i monetära termer.

2.4.2 Reviderad nyttoberäkning för näringsliv och myndigheter⁹

Företag som kan tillämpa K2- eller K3 (ca 500 000 AB, den 31 december 2017)	Scenario 1 (mkr per år)	Scenario 2 (mkr per år)
Utskick av årsredovisning för signering och ingivning av årsredovisning till Bolagsverket. Uppskattat till 3 timmar per företag.	1 000	250
Hantering av förelagda årsredovisningar. Elektronisk ingivning antas minska andelen förelägganden med 98 procent. Uppskattad tidsbesparing 5 timmar per föreläggande.	140	35
Besparing papperskopior och porto för försändelser av årsredovisningshandlingar i pappersformat, 3 försändelser per företag.	40	10
Revisorer		
Minskad tid för kontroll av formalia såsom behörighet att skriva under årsredovisningen, registreringsnummer, balansomslutning. Uppskattad tidsbesparing 5-10 minuter för de företag som använder revisor (uppskattningsvis 50 procent).	20	5
Summa	1 200	300

Bolagsverket	Scenario 1 (mkr per år)	Scenario 2 (mkr per år)
Besparad tid för manuell ärendehantering inkl posthantering och diarieföring, i scenario 1: 24 personår och i scenario 2: 6 personår. Beräkning baserad på genomsnittlig lön inklusive sociala avgifter	12	3

2.4.3 Statistiska centralbyrån

Förutsättningen som Statistiska centralbyrån har utgått ifrån i sin reviderade nyttorealisering är att årsredovisningarna är oförändrade till sitt innehåll avseende mindre företag samt att digital rapportering har fått ett stort genomslag (exempelvis genom ett obligatorium för aktiebolag).

I takt med en ökad ingivning av digitala årsredovisningar räknar Statistiska centralbyrån med en snabbare hantering av information. Data kommer att finnas tillgänglig i strukturerad och digitaliserad form och därmed möjligt att återanvända. Återanvänd information kommer att nyttjas både som ersättning för direktinsamlade data från företag och som stödinformation vid granskning och validering av inkomna uppgifter. Företagens kostnader för att lämna uppgifter för statistikändamål kommer successivt att minska, samtidigt som kvaliteten i redovisad statistik ökar.

För Statistiska centralbyrån innebär en situation med tillgång till årsredovisningar i strukturerad och digitaliserad form i stor omfattning, vilket blir fallet vid ett obligatorium, minskade kostnader när det gäller statistikinsamling.

⁹ Den textuella beskrivningen som föreligger i delrapport I från oktober 2016 gäller alltså. Den föreliggande tabellen har uppdaterats utifrån att även de företag som följer regelverket avseende K3 omfattas av beräkningen.

Redovisad statistik får en ökad aktualitet genom snabbare processer och en högre tillförlitlighet då beräkningar grundas på data för flertalet företag, istället för att beräkningar grundas på ett urval av företag. Kvaliteten ökar även i form av en ökad tydlighet och sammanvändbarhet när samordnade och gemensamma begrepp utgör grunden.

2.4.4 Skatteverket

Skatteverket gör bedömning att fler programvaruföretag tar fram enkla och effektiva lösningar för företagen, s.k. SBR-kompatibla programvaror, om myndigheterna utvecklar maskin-till-maskinlösningar utifrån de standarder som tagits fram i samverkan mellan dem. Digitaliserade och integrerade lösningar för företagen leder till att Skatteverket får in fler deklARATIONER digitalt.

Nyttoeffekten med ett införande av XBRL kommer från att myndigheter och organisationer utgår från gemensamma begrepp som gör det lättare att förstå och återanvända information. Det leder till ökad kvalitet och effektivitet i verksamheten. Skatteverket anser att standardisering på sikt kan ge betydande nyttor inom kontroll och revisionsverksamheten.

Arbetsbördan skulle kunna minska för företagen om deklARATIONEN kan produceras av företaget med stöd av taxonomin direkt i företagets systemlösning. Vid en automatisering av processen reduceras antalet felkällor om den bygger på gemensamt definierade begrepp.

Ett av Skatteverkets långsiktiga verksamhetsmål är ökad integration med skattebetalarna. Främst avseende företagets bokförings- och eller skatteprogram. Ambitionen är att möta skattebetalaren i den miljö där skattebetalaren naturligt befinner sig. Tanken är att Skatteverket ska tillhandahålla och förvalta de taxonomier som behövs för att en extern programvaruleverantör ska kunna framställa ett underlag för beskattning.

Skatteverket bör i framtiden kunna erbjuda företagen en möjlighet till digital inlämning av finansiell information via öppet API i standardiserat format (XBRL). Lösningen har för avsikt att vara följsam visavi andra myndigheters intag.

2.4.5 Finansinspektionen

För Finansinspektionens del skulle en digitalisering av finansiell information innebära besparingar. I dagsläget är det till Finansinspektionen som värdepappersfondernas årsberättelser och halvårsredogörelser skickas in. Inrapporteringen är inte standardiserad till sin form. Det samma gäller för vissa försäkringsföretags delårsrapporter. I övrigt skickar i princip alla finansiella företag in sina publika årsredovisningar och delårsrapporter till Bolagsverket. För dessa företag har Finansinspektionen omfattande krav på digital inrapportering som bland annat omfattar standardiserade års- och delårsrapporter.

Vid en digitalisering av årsredovisningarna och delårsrapporterna skulle en automatiserad kontroll av inrapporterade siffror till Finansinspektionen kunna göras gentemot de publika uppgifterna hos Bolagsverket för att se att de stämmer överens.

3 Den juridiska utmaningen - att möta de digitala möjligheterna

Enligt regeringsuppdraget ska Bolagsverket redovisa de rättsliga förutsättningarna för ingivande av övrig finansiell information antingen direkt till berörda myndigheter eller till en myndighetsgemensam tjänst.

Regeringens målsättning är att uppgifter bara ska behöva lämnas en gång, för att därefter vidareutnyttjas och distribueras vidare inom statsförvaltningen och till övriga intressenter. Det ställer ökade krav på de svenska myndigheterna när det gäller digitalt utbyte av information, inte bara på nationell nivå. Motsvarande målsättning finns inom Europeiska Unionen och kommer bl.a. i uttryck i Europeiska kommissionens strategi för den digitala inre marknaden. Bolagsverket ställer sig positiv till digitaliseringen av den offentliga sektorn¹⁰ och anser det angeläget att säkerställa att lagstiftningen ger ett tydligt och tillräckligt stöd för ett sådant informationsutbyte. Den snabba förändringstakten kräver ett mer proaktivt arbete med att analysera hur statsförvaltningen påverkas av digitaliseringen. Lagstiftningen bör utformas teknikneutralt där så är möjligt för att möta de framtida samhällsförändringarna och den digitala utvecklingen.

En särskild utredare gavs i november 2016 i uppdrag att kartlägga och analysera i vilken utsträckning det förekommer lagstiftning som i onödan försvårar digital utveckling och samverkan inom den offentliga förvaltningen (*Kommittédirektiv 2016:98 – Rättsliga förutsättningar för en digitalt samverkande förvaltning*). Utredningen ska ta hänsyn till lagstiftning som är motiverad av olika skyddsintressen som behovet av informationssäkerhet, rättssäkerhet och sekretess eller skydd av den personliga integriteten. Utredaren ska vidare lämna förslag till de författningsändringar som bedöms ha störst potential att stödja den fortsatta digitaliseringen av den offentliga förvaltningen. Författningsförslagen bör enligt uppdraget vara teknikneutrala till sin utformning och ska inte omfatta ändringar av grundlag. Bolagsverket har träffat den särskilde utredaren Cecilia Magnusson Sjöberg och presenterat myndighetens syn på behov av lagstiftningsförändringar. Uppdraget ska redovisas senast den 31 mars 2018.

I *SOU 2013:80 Ett minskat och förenklat uppgiftslämnande för företagen* föreslogs att en gemensam servicetjänst etablerades inom den svenska statsförvaltningen som skulle bli en samlad ingång till myndigheternas e-tjänster. Där aktualiserades en mängd olika rättsliga frågeställningar. Främst tryckfrihetsförordningen, offentlighets- och sekretesslagen (2009:400), personuppgiftslagen (1998:204) och de särskilda registerförfattningarna samt arkivlagen (1990:782). Bolagsverket ser det alltjämt som viktigt att rådande lagstiftning anpassas för att möta de möjligheterna som digitaliseringen skapar. Digitaliseringen ger förutsättningar till effektivt och rättssäkert vidareutnyttjande av inlämnad information enligt Regeringens målsättning Digitalt först. Men även till att information bara ska behöva lämnas in vid ett tillfälle. Bolagsverket ser den snabba digitala utvecklingen som en möjliggörare av det, vilket vi återkommer till i nedanstående kapitel.

Med hänsyn till Sveriges medlemskap i den Europeiska Unionen behöver kommande förändringar harmoniseras med europeisk rätt.

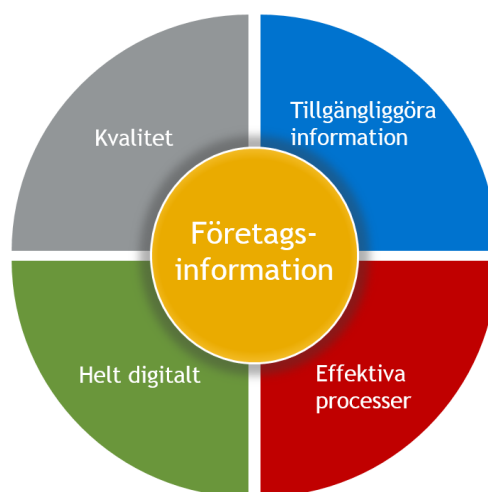
¹⁰ Betänkandet SOU 2017:23 digital forvaltning.nu (Fi2017/01289/DF)

4 Den digitala utmaningen - den framtida möjliggöraren

Det finns ett stort och ökande behov av lättillgänglig finansiell information hos både offentliga och privata aktörer. De tjänster som Bolagsverket och många andra myndigheter i statsförvaltningen erbjuder idag uppfyller inte de efterfrågade behoven digitalt. De kan ofta bara levereras via papper eller i enklare digitala dokumentformat (s.k. pdf-filer). I princip ”översätts” den analoga informationsinhämtningen till en enklare e-tjänst, s.k. digitisering.

Digitaliseringen av finansiell information och data går mycket längre för att åstadkomma de nyttoeffekter Regeringen efterfrågar. Digitalisering innebär en djupare integration av den eftersträlvade lösningen som påverkar interaktionen mellan människa och dator på en mer automatiserad nivå än vad digitisering kan åstadkomma. Det ger förutsättningen till ett mer interaktivt och digitaliserat ekosystem för utbyte av data och information.

Bolagsverket, och fler av samverkansmyndigheterna, har därför för avsikt av att skapa grundläggande tekniska och arkitekturella förutsättningar för att möjliggöra effektiv digitalisering på kort och lång sikt.

De kortsiktiga målen är att etablera bredare och bättre plattform för att kunna bedriva storskalig och effektiv utveckling, att förstärka kompetens på den teknik och de plattformar som digitaliseringen ska bygga på samt att kartlägga processer, regler och informationshantering för att möjliggöra automatisering.

De långsiktiga målen handlar om ett mer tillgängligt, robust och kostnadseffektivt it-stöd över tid med bättre möjligheter att paketera och distribuera information till kunder, samverkande myndigheter och andra intressenter. Det blir en del av den nationella it-infrastrukturen.

4.1 Prediktiva analyser - skapar nya förutsättningar för ett framgångsrikt näringsliv

Prediktiv analys handlar om att förutse vad som kan ske i framtiden baserat på historiska händelser. Danmark har varit framgångsrikt i sin tidiga modell av prediktiv analys applicerad på vad de kallar för *tidig varning*, vad det gäller möjligheten att upptäcka företag som är på väg in i finansiella problem som kan leda till konkurs. Danmark har även applicerat maskininlärning på *korrekt rapportering* för att upptäcka felaktigheter i inrapporterat data i relation till uppsatta regelverk. De två tidiga användningsområdena ger direkta möjligheter för de enskilda företagen att förenkla regelefterlevnaden och få myndigheternas stöd att upptäcka potentiella risker som kan leda till ekonomiskt obestånd eller konkurs.

Bolagsverket ser för svensk del över möjligheterna att använda maskininlärning och deep learning, djupinlärning, i syfte att bygga förmåga att genomföra prediktiva analyser baserad på data från insamlad finansiell information via de digitaliserade årsredovisningarna.

Maskininlärning är ett område inom datavetenskapen som utvecklats från studier av mönsterigenkänning inom artificiell intelligens.

Maskininlärning utforskar och studerar konstruktionen av algoritmer som kan lära sig av och göra förutsägelser utifrån bl.a. finansiell data. Djupinlärning är i sin tur en del av maskininlärning genom s.k. artificiella neuronät. Djupinlärning är baserad på en uppsättning algoritmer som försöker modellera abstraktioner i data på hög nivå. Ett neuronät, eller artificiellt neuronät, är ett samlingsnamn på ett antal självlärande algoritmer som försöker efterlikna funktionen i biologiska neuronät (likande den mänskliga hjärnan). Algoritmer som simulerar neuronät kan ofta klara problem som är svåra att lösa med konventionella och ofta regelstyrda metoder. Ett neuronät måste tränas innan det kan användas.

Några exempel på tillämpningsområde är prognoser och mönsterigenkänning av finansiell data. Det kan ge Bolagsverket framtida möjligheter att ta fram fördjupade analysverktyg som minskar risken för företagare att komma i obestånd, genomföra förfinade och mer noggrannare granskning av företags ställning, resultat, avtal och åtagande. Det kommer också att ge möjligheten att studera näringar, regionala och lokala marknader på ett mer djupgående och kvalitativt sätt än tidigare. Det skapar också förutsättningar för ett förenklat uppgiftsinlämnande då företagarens möjligheter till regelefterlevnad underlättas och andelen felaktigheter kan minska vid rapporteringstillfället.

Bolagsverket ser den begynnande framväxten av prediktiva analyser och maskininlärning som en möjlighet till nya förutsättningar för svenskt näringsliv och de myndigheter som arbetar med att ge dem stöd och service.

4.2 Blockkedjeteknik

Bolagsverket utreder möjligheterna att introducera ny teknologi som distributed ledger technology (DLT). Blockkedjeteknologin är en av många olika DLT, kanske den mest kända av dem, som ofta får representera hela segmentet när det gäller att beskriva möjligheter och utvecklingsområden inom den nya tekniken.

Blockkedjeteknik bygger på nätverk av distribuerade register (liknas ibland vid en distribuerad bokföringsfil av verifikationer) eller databaser där alla som är deltagare kan skapa, överföra och lagra transaktioner på ett säkert och effektivt sätt. Det utan att behöva vara administrerade av en central eller känd part som deltagarna i nätverket har förtroende för. De s.k. blocken adderas kronologiskt och linjärt till kedjan där alla deltagare har en kopia av hela kedjan med historik i realtid. Teknologin är ung och har svagheter i begränsningar av prestanda, avsaknad av standarder och regelverk och kräver ofta stora mängder energi för driften. För att tekniken ska fylla en verklig funktion behöver de adresseras ytterligare.

Utvecklingen går mycket snabbt och många offentliga myndigheter i Sverige och utomlands följer den. I Sverige tittar bl.a. Riksbanken på den nya tekniken för en eventuell framtida e-krona¹¹. Europeiska kommissionen har nyligen lanserat EU Blockchain Observatory and Forum i syfte att lyfta fram utvecklingen av blockkedjetekniken¹².

Hos Lantmäteriet ser de en möjlighet att använda blockkedjan för *smarta kontrakt*. Vid registreringen av köpekontrakt för fastigheter skapas en digital fil av kontraktet, samtidigt skapas en verifikation av den digitala filen. Den som har kontraktet (den digitala filen) kan återskapa verifikationen, men den som har verifikationen vet inte vad som finns registrerat i den digitala filen och kan inte återskapa den. Eftersom verifikationen inte avslöjar vad som finns i köpekontraktet är spridningen av verifikationen inte känslig information. Blockkedjan gör det möjligt att lägga ut verifikationer av *smarta kontrakt* utanför brandväggarna hos myndigheten utan att säkerheten för ursprungskontraktet äventyras. Verifikationen finns öppet tillgänglig och är svår att manipulera med hänsyn till blockkedjans tekniska uppbyggnad. Blockkedjan är distribuerad till sin form och finns sparade på många platser samtidigt, vilket även skapar redundans och elasticitet i systemet. Det ökar förtroendet för den ursprungliga transaktionen (köpekontraktet) när fler har tillgång till blockkedjans verifikationer i realtid. Länder som Estland, Georgien, Ghana och Honduras har börjat arbeta med blockkedjetekniken i liknande syfte, eller undersöker möjligheterna med den.¹³

Bolagsverket ser en extern verifieringstjänst i form av en blockkedja som en möjlig framtida teknik att nyttja när den anses mogen för verksamhetens art.

En extern verifieringstjänst kan även bidra till att stärka den svenska offentlighetsprincipen. Blockkedjan i form av en verifieringstjänst kan öppet visa på vad som finns registrerat hos myndigheten utan att samtidigt offentliggöra detaljer som är sekretessbelagda. Uppgifterna skulle kunna begäras ut efter sedvanlig sekretessprövning. Inom ramen för Bolagsverkets myndighetsutövning torde det inte bli något problem med hänsyn till att i princip all ingiven data till myndigheten blir offentlig efter handläggning.

Idag ligger en del av teknikens svaghet i att det är en offentlig blockkedja där alla har tillgång till den samtidigt och som kräver stora mängder energi och kraftigt ökad prestanda. Begränsningar i behövliga prestandakrav behöver adresseras ytterligare. En volymmässigt begränsad, men offentlig blockkedja, för intressenter skulle möta kravställda villkor närmre

¹¹ Riksbankens e-kronaprojekt, Rapport 1, september 2017.

¹² http://europa.eu/rapid/press-release_IP-18-521_en.htm. Hämtad den 21 mars 2018

¹³ <https://www.lantmateriet.se/contentassets/6874bc3048ab42d6955e0f5dd9a84dcf/blockkedjan-framtidens-huskop.pdf>. Hämtad den 6 mars 2018

i tid. Exempelvis skulle kreditgivare kunna ha tillgång till en blockkedja i syfte att underlätta kreditgivningsprocessen för sina företagskunder.

4.3 Öppna data hos företaget - Minskat inlämningsförfarande

Idag är det traditionella inlämningsförfarandet att företagaren eller deras ombud vid en specifik tidpunkt rapporterar in en viss typ av information till en utpekad myndighet, exempelvis en digitaliserad årsredovisning till Bolagsverket efter räkenskapsårets slut. En stor del av den informationen är även av intresse för andra myndigheter och intressenter. I det här fallet av exempelvis Statistiska centralbyrån som använder informationen i statistikframställning, och informationsförädlare som säljer informationen vidare. Informationen används även av kreditgivare som skapar nya möjligheter för företagaren. Den digitaliserade informationen vidareutnyttjas av dem som behöver den efter det att den tillgängliggjorts från den registreringsansvariga myndigheten.

Den digitala tekniken skapar idag möjligheter att förändra och förenkla en traditionell process som i sin nuvarande form återger vad många anser vara gammal information om företaget. Den digitala tekniken ger möjlighet att hämta informationen direkt från källan när den bäst behövs genom öppen data hos företagaren eller deras ombud.

Genom upprättande av nya regelverk och informationssäkrad teknik kan företagaren välja att publicera finansiell information för hämtning av myndigheter och andra intressenter vid behov. Det innebär inte att företagarna ger direkt åtkomst till de egna affärssystemen för myndigheter och intressenter att gå in i och hämta ut data när de själva önskar. Regelverket och tekniken säkerställer när och hur det ska ske, den som hämtar information är känd och auktoriserad av företaget att göra så. Exempelvis kan inte information delges före en viss tidpunkt om den kan anses vara finansiellt känslig och påverka börskurser i noterade företag. Information som är av allmänt intresse kan delges av företagen via externa webbsidor på ett mer utvecklat sätt än idag. Information som har ett högre integritetsvärde skulle kunna publiceras via ett, vad vi idag kan kalla för, *omvänt eget utrymme* hos företagaren. Begreppet *Eget utrymme* har idag en specifik innebörd, reglerad via lag etc., vad det avser det utrymme myndigheter tillhandahåller för företag och privatpersoner vid inlämning av data och information till myndigheter. Bolagsverket tror att en liknande funktion skulle kunna utvecklas för att möta företagarens behov i syfte att underlätta inlämnandet av finansiell information för vidareutnyttjande. Det skulle möjliggöra för företagaren att ge access till auktoriserad part, specifika myndigheter och intressenter som har till uppgift att samla in information inom sitt ansvarsområde. Under en begränsad period tillgängliggörs informationen för dem efter uppsatta regelverk. Insamlingen av data avser endast den information som är reglerad att delges berörda myndigheter eller andra företrädare och intressenter för företaget.

En digitaliserad och teknisk lösning av det här slaget kräver standardiserade begrepp och tekniska standarder som möjliggörare. Att skapa ett omvänt förfarande kräver ett samskapande mellan myndigheter, företag och deras företrädare för att bygga förståelse och tillit till ett minskat inlämningsförfarande hos företagaren via öppna data. Grunden till det kan hämtas från ett program för standardiserad företagsrapportering.

4.4 Öppna data hos myndigheten - Ökat vidareutnyttjande för datadriven innovation

Regeringens målsättning är att öka tillgängligheten av öppna data. Det är när tillgängligheten av öppna data ökar som möjligheten till vidareutnyttjande uppstår då någon kan och vill använda den. Genom införandet av den digitaliserade årsredovisningen skapas ökade möjligheter till öppna data av finansiell information.

Traditionellt publiceras öppna data via offentliga databaser tillgängliga på webbsidor som är tillhandhållna av offentlig verksamhet, ofta via myndighetens egen hemsida. Riksarkivet har sedan den 1 juli 2016 i uppdrag att främja arbetet med att tillgängliggöra information och öppna data från statliga myndigheter i enlighet med PSI-direktivet. Riksarkivet har i uppdrag att tillhandhålla och förvalta webbsidan opnadata.se som samlar öppna data från hela det offentliga Sverige. Bolagsverket följer Riksarkivets arbete och tillämpar öppna data via den egna hemsidan.

Med standardisering och digitalisering kan möjligheterna med öppna data vidareutvecklas. Data som ”taggas” med stöd av begreppsstandarder kan vidareutnyttjas på ett mer innovativt sätt än traditionell publicering av öppna data. Finansiellt data som samlas in med stöd av den digitaliserade årsredovisningen kan presenteras som öppna data på aggregerad nivå och tillåta mer långtgående analyser än vad som är möjligt idag med hjälp av djupinlärning.

De avgifter Bolagsverket tar ut för att tillgängliggöra data från årsredovisningen beräknas enligt undantaget i PSI-direktivets princip om full kostnadstäckning som omfattar avgiftsfinansierade myndigheter. Bolagsverket avser att se över möjlighet att tillgängliggöra data från årsredovisningar mer öppet än tidigare. Idag är de avgiftsbelagda för vidareutnyttjande via Bolagsverket, men trots det tillgängliggörs de avgiftsfritt via exempelvis webbaserade sökföretag som www.hitta.se. Hur det ökade tillgängliggörandet ska genomföras kommer att ske i dialog och överenskommelse med uppdragsgivaren.

Genom att sänka trösklarna för de som vill vidareutnyttja öppna data och göra det enklare för dem skapas nya möjligheter till datadriven innovation. Det skapas en möjlighet att bygga en kultur där privata och offentliga sektorer samverkar kring produktion och användning av data. I samverkan med akademien kan näringslivet tillsammans med den öppna data det offentliga Sverige tillgängliggör skapa nya affärsmöjligheter. Det handlar om att skapa samhällsnytta tillsammans. Svenska företag får en möjlighet att skapa innovativa tjänster i ett framväxande digitaliserat landskap där datadriven information kan beskrivas som digitaliserad olja som driver utvecklingen framåt.

5 Ett svenskt program för standardiserad företagsrapportering

All verksamhet som genererar finansiella transaktioner är i något avseende reglerad. Det mindre företaget som hanterar sin bokföring i den enklaste formen, till de medicintekniska industrierna och börsnoterade finansiella företagen som följer komplexa regelverk fastställda av nationella och internationella myndigheter och organ.

Många av de svenska och europeiska myndigheterna har i uppdrag att övervaka efterlevnaden av regelverken som företagen i Sverige lever efter, samtidigt ska de ge företagen den rättssäkra service de behöver för att utvecklas i konkurrens med varandra på lika villkor. Allt det sker med stöd av insamlad information som parterna sammanställt på respektive sida. Insamling och sammanställningen av efterfrågad information för rapporteringen till myndigheterna sker ofta till höga kostnader och många arbetstimmar för den enskilde företagaren. Kostnader uppstår även hos den myndighet som kontrollerar efterlevnaden, handlägger ärendet och ger service till företagen. Samhällsekonomiskt tar det stora resurser i anspråk. Ett program för standardiserad företagsrapportering kan effektivisera och minska uppgiftsinlämnandet samtidigt som det sänker de samhällsekonomiska kostnaderna.

Ett svenskt program för standardiserad företagsrapportering (SBR-program) kan beskrivas som ett fundament till det finansiella digitala ekosystemet, en del av den nationella it-infrastrukturen, som knyter samman parterna med hjälp av etablerade standarder. Syftet är att skapa en säkrare, enklare och mer effektiv finansiell rapportering mellan företag och myndigheter. Men även mellan företag till företag, och mellan dem och kreditgivare. Om de juridiska och informationssäkerhetsmässiga frågeställningarna kan besvaras, och rättssäkerheten bibehållas, ökar även möjligheten till vidareutnyttjande av finansiell information direkt mellan myndigheterna med stöd av ett svenskt program för standardiserad företagsrapportering.

Standardiserad företagsrapportering bygger på normgivande standarder som säkerställer att kommunikationen som upprättas mellan parterna inte missförstås och att samtliga parter tolkar informationen på samma sätt med samma innebörd.

Standarderna bygger i första steget på gemensamt framtagna taxonomier för olika regelverk. Tillsammans med XBRL möjliggör de utbyte av digitaliserad finansiell information via maskin-till-maskin-lösning. Sammantaget skapar det byggstenarna i det digitala ekosystemet

Framgången för ett svenskt program ligger i att ta tillvara den expertis som redan finns samlad på olika platser i den svenska statsförvaltningen. Inom ramen för det föreliggande regeringsuppdraget har expertisen hämtats från Bolagsverket, Bokföringsnämnden, Skatteverket och Statistiska centralbyrån. Finansinspektionen har under arbetet med slutrapporten aktivt bidragit med kunskap kring kommande förändringar i rapporteringen för de börsnoterade företagen som är verksamma i Sverige och som följer de europeiska regelverken.

Från det svenska näringslivet har bl.a. XBRL Sweden bidragit med sin kunskap kring den tekniska standarden och standardiserad företagsrapportering, FAR (branschorganisation för bl.a. revisorer) med taxonomin för revisionsberättelsen och SRF-konsulterna med utbildningsinsatser för sina medlemmar.

5.1 En tydlig struktur för förvaltning av standardiserad företagsrapportering

För att nå fortsatt framgång och möjliggöra ett effektivt vidmakthållande av det uppnådda resultatet med utvecklingen av befintliga och nya taxonomier föreslår Bolagsverket tillsammans med de samverkande myndigheterna att en sammanhållande struktur skapas inom den svenska statsförvaltningen.

I delrapport III från den 7 december 2017 föreslog Bolagsverket tillsammans med de samverkande myndigheterna att en framtida organisation kring vidmakthållande och utveckling av digital ingivning av finansiell information inom statsförvaltningen myndigheter behöver etableras¹⁴. I februari 2018 hölls workshop med deltagare från Bolagsverket, Bokföringsnämnden, Finansinspektionen, Skatteverket och Statistiska centralbyrån för att fortsätta dialogen kring hur en framtida organisation skulle kunna se ut och vilket uppdrag den skulle kunna ges.

Den gemensamma myndighetsgruppen står kvar vid sin ursprungliga rekommendation att en framtida organisation bör ges i uppdrag att samordna och verka för att underlätta dialogen med och mellan expertmyndigheter inom statsförvaltningen. Uppdraget bör även avse att verka för en fördjupad dialog mellan myndigheter, intresseorganisationer och näringsliv. Den slutliga formen avseende organiseringen av ett svenskt program för standardiserad företagsrapportering behöver utredas ytterligare.

Myndighetsgruppen vill till det ge ytterligare rekommendation om ansvarsområde avseende förvaltningen av ett program för standardiserad företagsrapportering.

Utvecklingen av framtida taxonomier och tekniska standarder kan utarbetas och fastställas av den nya organisationen för standardiserad företagsrapportering tillsammans med svenska myndigheter eller organisationer, i och utanför den svenska statsförvaltningen. De kan även komma från organ inom den Europeiska unionen eller internationella organisationer, men även från näringslivsstrukturer och akademien. Den tänkta strukturen bör därmed vara styrande och stödjande i att samordna framtagandet av taxonomier, begreppsstandarder, tekniska standarder etc. tillsammans med de aktörer som anses ha expertkompetens inom sitt sakområde. Detaljerna för hur arbetet ska bedrivas effektivt bör utredas vidare tillsammans med de som berörs.

Den nya organisatoriska enheten bör dock äga metodiken för taxonomibyggnad och vara rådgivande vid val av format- och teknisk standard. De tekniska standarderna bör vara internationellt eller nationellt erkända och baserade på öppna väl beprövade och kostnadsfria licenser på motsvarande sätt som den nu använda XBRL-standard. Sakägandet av den enskilda taxonomin bör kvarstå hos den myndigheten som har expertkunskap kring den.

¹⁴ Uppdraget att införa digital hantering av finansiell information avseende årsredovisningar. Delrapport december 2017. N2016/04957/SUN. Den 7 december 2017. Sid 19f.

Den nya organisationen bör också äga metodiken för hur informationskedjorna arbetas fram för att addera värde till den standardiserade företagsrapporteringen, dvs. processen som visar på hur det finansiella datat ska förflyttas och förädlas, samt mellan vilka parter¹⁵.

Det skulle exempelvis kunna innebära att en myndighet tillsammans med företrädare inom ”sin” näring arbetar fram taxonomi för standardisering av nödvändiga begrepp och informationskedjor, tillsammans med den föreslagna organisationen för standardiserad företagsrapportering. Den nya taxonomin och informationskedjan ägs alltså av myndigheten, men de begrepp som arbetats fram kan därefter ”lagras” hos den nya organisationen för att möjliggöra ett återanvändande inom sakområden där det är applicerbart. På så sätt säkerställs att kompetens och sakkunskap överförs mellan de olika expertmyndigheterna inom statsförvaltningen till gagn för framtida utvecklingsarbete. Det medför även att det skapas förutsättningar till att etablera, utveckla och bibehålla en gemensam begreppsanvändning inom statsförvaltningen.

För att nå framgång i arbetet med standardiserad företagsrapportering är det av vital betydelse att dialogen med de programvaruföretag som erbjuder s.k. SBR-kompatibla programvaror fungerar. Den nya organisationen behöver ha en djup förståelse för hur programvaruföretagen arbetar och de behov de har under utveckling av programvaran. En nära dialog mellan programvaruföretagen och den nya organisationen ger förutsättningar för en samordnad utvecklingscykel för SBR-programvara och ändringar i taxonomier och regelverk. Det underlättar för de inrapporterande företagen genom att inlämningsförfarandet förenklas, vilket också skulle höja kvaliteten i det data som rapporteras in.

En framgångsrik dialog mellan myndighetsgruppen och programvaruföretagen kommer med största sannolikhet att leda till ökad innovation inom segmentet, det återges bl.a. i studier kring erfarenheter från Australien, Danmark och Nederländerna¹⁶.

5.2 Bibehållen svensk förvaltningskultur

Under arbetet med regeringsuppdraget har Bolagsverket haft en pågående dialog med de samverkande myndigheterna där en stor del har kretsat kring den svenska förvaltningskulturen och de lagar och förordningar som styr de svenska myndigheterna. Främst avseende skillnaderna i uppdragens art som berörs av offentlighet och sekretess.

Arbetet med ett förenklat uppgiftsinlämnande och vidareutnyttjande av information har ofta kretsat kring en gemensam insamlingspunkt, ibland i form av en samordnande myndighet, liknande Företagsdatamyndigheten föreslagen i SOU 2013:80, eller en gemensam tjänstekatalog för de statliga myndigheterna som presenterades i delrapport III¹⁷.

¹⁵ Challenging the Chain, Governing the automated exchange and processing of business information. Se bl.a. kapitel 2. Mars 2015.

¹⁶ Standard Business Reporting: Open Data to Cut Compliance Costs. Rapport av Data Foundation och PwC; https://static1.squarespace.com/static/56534df0e4b0c2babdb6644d/t/58c5fa86f5e23157c0b986b8/1489369737014/SBR_report2017.pdf, den 27 februari 2018

¹⁷ Uppdraget att införa digital hantering av finansiell information avseende årsredovisningar. Delrapport december 2017. N2016/04957/SUN. Den 7 december 2017. Sid 20f.

Representanterna i myndighetsgruppen återkommer ofta i sin dialog till de kulturella och juridiska skillnaderna inom den svenska statsförvaltningen. Myndigheternas uppdrag har vuxit fram och utvecklats efter samhällets behov och krav under lång tid. Den insamlade informationen används av olika myndigheter i olika syften och behandlas juridiskt mot den bakgrunden. Att förändra den svenska förvaltningskulturen kommer att kräva ett omfattande förändringsledarskap under lång tid.

Den tekniska utvecklingen inom digitaliseringen har idag skapat möjligheter för minskat uppgiftsinlämnande och vidareutnyttjande av information på ett sätt som den svenska myndighetsstrukturen eller förvaltningskulturen inte kan möta inom överskådlig tid. De autonoma myndigheterna har unika uppdrag och lyder därför under skilda författningar. Delar av den svenska lagstiftningen kan inte överbryggas av en gemensam ingivningsmyndighet utan att först överväga och därefter genomföra omfattande lagförändringar. Bolagsverket och den gemensamma myndighetsgruppens bedömning är det troligen även skulle innebära grundlagsändringar för möjliggöra en gemensam insamlingspunkt.

En insamlingspunkt behöver idag inte innebära en officiell e-portal eller ingivningsmyndighet. I samskapande med programvaruleverantörerna kan statsförvaltningen skapa en digitaliserad ingång via de olika programvarorna (SBR-kompatibel) som upplevs av företagaren eller ombudet som en samlad insamlingspunkt för rapportering. Den teknik som används överbrygger därmed upplevelsen av att företaget lämnar uppgifter till olika myndigheter. En fördjupad dialog med programvaruföretagen blir vital och kan skapa möjligheter till innovativa lösningar som driver utvecklingen framåt vad det avser ett förenklat inlämnande för företagen.

5.3 Internationella erfarenheter

Internationellt pågår fler program för standardiserad företagsrapportering. Den gemensamma nämnaren för dem är en förhoppning att minska kostnaderna och den administrativa bördan genom en effektivisering för företag och myndigheter. Regelstyrd rapportering tar stora resurser i anspråk för de som berörs av dem. Många av SBR-programmen är fortfarande i utvecklingsfas och gemensamt för de som visar framgång i sitt arbete ligger i standardisering av begrepp, taxonomier och tekniska standarder. Här nedan beskrivs kort två av de program som visar på ett lyckat resultat.

5.3.1 Nederländerna¹⁸

Den nederländska regeringen var den första i världen som tog initiativ till ett program för standardiserad företagsrapportering. Initiativet påbörjades redan 2002 som ett gemensamt offentligt privat samverkansprojekt i syfte att minska på bördan i regelefterlevnaden för det nederländska näringslivet. Efter en period då projektet inte tog ta fart och prioriterade på fel områden togs ett omtag. År 2011 gjordes de framtagna taxonomierna delvis obligatoriska och från 2014 kunde företag med SBR-kompatibla programvaror lämna in

¹⁸ Standard Business Reporting: Open Data to Cut Compliance Costs. Rapport av Data Foundation och Pwc; https://static1.squarespace.com/static/56534df0e4b0c2babdb6644d/t/58c5fa86f5e23157c0b986b8/1489369737014/SBR_report2017.pdf, den 27 februari 2018

skattedeklarationer direkt via sin programvara. Successivt har programmet utökats, och fler delar av det har blivit helt eller delvis obligatoriska för företagen att leva efter. Sedan 2015 har den lagstiftande församlingen i Nederländerna gjort finansiell rapportering med stöd av taxonomierna stegvis obligatoriskt. År 2019 omfattas även de större företagen av det nederländska SBR-programmet.

I Nederländerna har även banksektorn börjat använda de framtagna taxonomierna i syfte att underlätta hanteringen av finansiell information enligt standarderna i det nederländska SBR-programmet. Hos ING Banks kunder bland de små och medelstora företagen innebär det en reducerad bankavgift tillsammans med andra förmåner.

5.3.2 Australien och Australian Taxation Office¹⁹

Australien anses vara ett föregångsland inom området för standardiserad företagsrapportering. De har kommit långt i sitt arbete med att underlätta för företagare kring rapporteringen av finansiell information. De första stegen mot det federala programmet påbörjades år 2006. År 2010 startade den australiensiska skattemyndigheten, som en av flera myndigheter, sitt program för att förenkla och standardisera rapporteringen – SBR (Standard Business Reporting).

Den australiensiska skattemyndigheten har ett mer omfattande uppdrag än sin svenska motsvarighet och har även ett uppdrag som registreringsmyndighet för de australiensiska företagen som liknar det svenska Bolagsverket.

De uppskattade besparingarna för myndigheten och företagarna för perioden 2014 – 2015 var 400 miljoner AUD. Under perioden genomfördes över 15 miljoner transaktioner i programvaror anpassade för standardiserad företagsrapportering. Handläggningstiden för ärendena som tidigare genomfördes manuellt beräknas ha sjunkit från tre veckor till tre minuter och har blivit automatiserade. För 2015 – 2016 beräknas besparingen till 1,1 miljard AUD (3 augusti 2016).

¹⁹ Artikel av Paris Cowan: Tax office claims \$1 billion in savings from SBR (<https://www.itnews.com.au/news/tax-office-claims-1-billion-in-savings-from-sbr-432460>), den 26 februari 2018.

Se även Artikel av Liz Tay; Feds Launch Standard Business Reporting (<https://www.itnews.com.au/news/feds-launch-standard-business-reporting-218421>), Hämtad den den 26 februari 2018

Se även; <https://annualreport.ato.gov.au/> Hämtad den 26 februari 2018

Se även; <http://www.sbr.gov.au/> . Hämtad den 21 mars 2018

6 Den nordiska dimensionen

Den nordiska dimensionen visar på den potential som finns i standardiserad företagsrapportering med en ökad grad av digitalisering när den appliceras på de fem nordiska länderna. Det behövs dock ytterligare några utvecklingssteg för att nå den fulla potential som digitaliseringen kan bidra till.

Danmark anses idag vara det land som kommit längst i Norden med införandet av digital årsredovisning, och där informationen vidareutnyttjas. I en första analys av den danska myndigheten Erhvervsstyrelsen beräknas den totala effekthemtagningen för de små och medelstora företagen i Norden ligga på 32,272 – 35,669 miljoner EUR till år 2027 i segmentet företag-till-företag (B2B) ensamt²⁰. Ytterligare effekthemtagningar är att vänta sig i segmenten företag-till-myndighet (B2G), företags-till-konsument (B2C) samt myndighet-till-myndighet (G2G). Några sådana beräkningar föreligger inte idag, men förutses vara betydande. Sverige anses ha den största potentialen med hänsyn till näringslivs- och myndighetsstruktur med de många små och medelstora företag som är verksamma på den svenska och nordiska marknaden.

För att skapa förutsättningarna till en smartare styrning och ledning inom den nordiska marknaden krävs en ökad mognad och förståelse för de nya digitala möjligheterna, även om de nordiska länderna anses ligga långt framme vad det avser digital mognad idag. De nordiska myndigheterna måste samverka i syfte att skapa förutsättningarna för det.

Det finns ett överflöd av finansiell information inom den nordiska marknaden. För att lyckas i den framtida utvecklingen och skapa ökad konkurrenskraft behöver vi ställa rätt frågor. Svaren finns med största sannolikhet redan i det befintliga datat. Förmågan att ställa rätt fråga behöver utvecklas. Bolagsverket behöver tillsammans med sina nordiska och nationella samarbetspartners strukturera frågeställningarna för att få de svar som ökar förståelsen för den potential som föreligger.

Korrekt hanterat kan digitaliseringen tillsammans med ett ökat nyttjande av bland annat djupinlärning ge de nordiska företagen och myndigheterna de förmågor som krävs för att möjliggöra djupgående analyser som är nödvändiga. Syftet är att nå förståelse i hur vi kan transformera den nordiska marknaden att möta morgondagens behov och krav på en alltmer globaliserad och konkurrensutsatt marknad.

De positiva effekterna kommer av att utveckla det digitala ekosystemet byggt på en interoperabel infrastruktur som är delvis baserad på de standarder som ett program för standardiserad företagsrapportering utgör. Det digitala ekosystemet skapar förutsättningar för bättre konkurrens och en mer effektiv nordisk marknad. Därmed utgör det ett högre värdeskapande för den nordiska regionen.

Det digitala ekosystemet ger också effekter via en mer transparent marknad som medför ett ökat förtroende för affärspartners. Det digitala ekosystemet har möjligheten att skapa en rättvis konkurrens på marknaden med bättre öppenhet och kontroll. Öppna data hos myndigheter och företag förstärker den effekten.

²⁰ Nordic Smart Government 2.0. Business Case for the Danish Business Authority.

För företagaren innebär det en möjliggörare för ökad tillväxt och förenklat och minskat uppgiftslämnande. Det skapar förutsättningar för en bättre och effektivare dialog företag till företag som ger nya kunder, erbjudanden och produkter. Företagaren kan fokusera på att utveckla nya affärsmodeller som ger möjlighet till nya kund- och marknadsinsikter. Det nordiska affärsklimatet blir attraktivare.

Inom bank- och finanssektorn skapas enklare hantering för regelefterlevnad och minskade kostnader. De nordiska myndigheterna ser en möjlighet till säkrare affärer och minskad risk för bedrägerier. Den finansiella rådgivningen och analysen förbättras med säkrare och mer precisa analysverktyg. Nya affärsmodeller skapas när affärsklimatet stimuleras av nya kunder, erbjudanden och produkter.

Möjligheten till att ge mer kvalitativt stöd till uppdragsgivare, övriga samhället och näringslivet kommer att öka för myndigheterna. För myndigheter som arbetar med kontroll och regelefterlevnad innebär det förbättrade möjligheter att upptäcka och förhindra brottslighet och bedrägligt beteende.

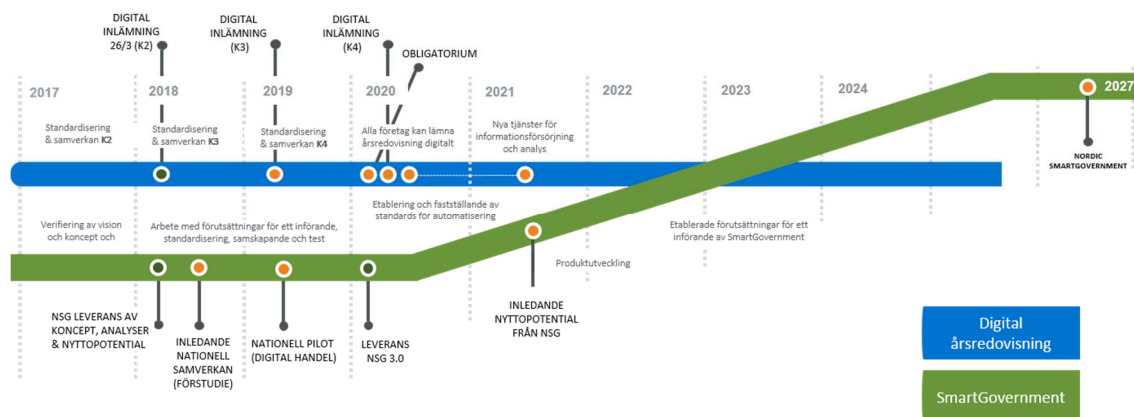

Bild 1 Från digitala årsredovisningar till Smart Government

Den nordiska dimensionen med det digitala ekosystemet conceptualiseras som Nordic Smart Government (NSG). En röd tråd löper från den nya digitala inlämningstjänsten för finansiell information avseende årsredovisningar till utvecklingen av standardiserade begrepp och tekniska lösningar via datadriven innovation och nordiskt samskapande och samverkan till smart styrning och ledning av den nordiska marknaden.

Bilaga 1 - Regelmattiser

Matriserna nedan visar de flesta av de företagsformer och verksamhetsområden som kan bli aktuella för fortsatt taxonomiutveckling. Vid en första anblick kan läsaren få känslan av att de framtagna taxonomierna för K2 gällande mindre aktiebolag som följer årsredovisningslagen utgör en mindre andel än vad de faktiskt utgör med hänsyn till tabellens utformning. De motsvarar > 95 % av de svenska aktiebolagen. En stor del begreppen i de framtagna taxonomierna för K2 och K3 är dessutom gemensamma för de olika företagsformerna. Begreppen kan återanvändas i eventuellt kommande arbeten med nya taxonomier. Det kan också bli aktuellt att flera företagsformer eller verksamhetsområden kan använda en gemensam taxonomi kopplad till varje enskilt regelverk. Någon djupare analys av i vilken utsträckning taxonomierna kan vara gemensamma har inte gjorts inom ramen för nuvarande regeringsuppdrag. Målsättningen är att begrepp ska återanvändas i så stor utsträckning som möjligt i den framtida taxonomiutvecklingen.

Färgkodning:

Grönt=	Gult=
Taxonomi finns på plats	Taxonomiarbetet har påbörjats

Matris 1: Redovisningsregelverk för årsredovisning och koncernredovisning

Företagsform och/eller verksamhetsområde	Lag			Regelverk - Normgivare						Skickas till	
	ÅRL	ÅRFL	ÅRKL	K2	K3	K3 Koncern	K4-Jurisk	K4-Koncern	Normgivare som är inblandade	Bolagsverket	Länsstyrelsen
Aktiebolag (som följer årsredovisningslagen)	X			X	X	X	X	X	BFN/RFR/IASB	X	
Bankaktiebolag			X				X	X	FI/RFR/IASB	X	
Bostadsrättsförening, Bostadsförening ²¹	X			X	X	X			BFN	X	
Europeiska gruppering för territoriellt samarbete (EGTS)	X			X	X	X	X	X	BFN/RFR/IASB	X	
Europeisk ekonomisk intressegruppering (EEIG) ²²	X				X	X	X	X	BFN/RFR/IASB	X	
Erikkonsortium (enligt 6 kap, 1§ 3 b Bokföringslagen)	X			X	X	X	X	X	BFN/RFR/IASB	X	
Europisk politiskt parti och europiskt politiskt stiftelse	X			X	X	X	X	X	BFN/RFR/IASB	X	

²¹ Inskickande av årsredovisning och revisionsberättelse till Bolagsverket beror på företagets storlek. Större företag måste alltid skicka in och mindre företag självmant eller efter föreläggande.

²² Skyldighet att upprätta årsredovisning och revisionsberättelse samt skicka in dem till Bolagsverket gäller endast större företag.

Företagsform och/eller verksamhetsområde	ÅR L	ÅR FL	ÅR KL	K2	K3	K3- Kon- cer- n	K4- Juri- disk	K4- Kon- cern	Normgivare som är inblandade	Bolagsverket	Länsstyrel- sen
Ekonomisk förening ²³	X			X	X	X	X	X	BFN/RFR/ IASB	X	
Enskild näringsidkare ²⁴	X				X	X	X	X	BFN/RFR/ IASB	X	
Europabolag	X	X	X	X	X	X	X	X	BFN/FI/RFR/ IASB	X	
Filial till företag inom EES som inte är jämförbart med aktiebolag	X	X	X	X	X	X	X	X	BFN/FI/RFR/ IASB	X	
Filial till företag utanför EES	X	X	X	X	X	X	X	X	BFN/FI/RFR/ IASB	X	
Fondbolag, AIF förvaltare	X			X	X	X	X	X	BFN/RFR/IA SB	X	
Försäkringsaktiebolag		X					X	X	FI/RFR/IASB	X	
Handelsbolag/kommanditb olag (med en eller flera juridiska personer som delägare)	X	X	X	X	X	X	X	X	BFN/FI/RFR/ IASB	X	
Handelsbolag/kommanditb olag (med endast fysiska personer som delägare) ²⁵	X				X	X	X	X	BFN/RFR/IA SB	X	
Hypoteksinstitut			X				X	X	FI/RFR/IASB	X	
Ideell förening (förening som är bokföringsskyldig) ²⁶	X				X	X	X	X	BFN/RFR/IA SB	X	
Kooperativ hyresrättsförening ²⁷	X			X	X	X			BFN	X	
Kreditmarknadsbolag			X				X	X	FI/RFR/IASB	X	
Kreditmarknadsförening			X				X	X	FI/RFR/IASB	X	
Medlemsbank			X				X	X	FI/RFR/IASB	X	
Registrerat trossamfund (Trossamfund som är bokföringsskyldig) ²⁸	X				X	X			BFN	X	
Sambruksförening ²⁹	X				X	X			BFN	X	
Samfällighetsförening, (förening som är bokföringsskyldig) ³⁰	X				X	X			BFN	X	

²³ Inskickande av årsredovisning och revisionsberättelse till Bolagsverket beror på företagets storlek. Större företag måste alltid skicka in och mindre företag självmant eller efter föreläggande.

²⁴ Skyldighet att upprätta årsredovisning och revisionsberättelse samt skicka in dem till Bolagsverket gäller endast större företag.

²⁵ Skyldighet att upprätta årsredovisning och revisionsberättelse samt skicka in dem till Bolagsverket gäller endast större företag.

²⁶ Skyldighet att upprätta årsredovisning och revisionsberättelse samt skicka in dem till Bolagsverket gäller endast större företag.

²⁷ Inskickande av årsredovisning och revisionsberättelse till Bolagsverket beror på företagets storlek. Större företag måste alltid skicka in och mindre företag självmant eller efter föreläggande.

²⁸ Skyldighet att upprätta årsredovisning och revisionsberättelse samt skicka in dem till Bolagsverket gäller endast större företag.

²⁹ Skyldighet att upprätta årsredovisning och revisionsberättelse samt skicka in dem till Bolagsverket gäller endast större företag.

³⁰ Skyldighet att upprätta årsredovisning och revisionsberättelse samt skicka in dem till Bolagsverket gäller endast större företag.

Företagsform och/eller verksamhetsområde	ÅR L	ÅR FL	ÅR KL	K2	K3	K3-Koncern	K4-Jurisk	K4-Koncern	Normgivare som är inblandade	Bolagsverket	Länsstyrelsen
Sparbank			X				X	X	FI/RFR/IASB	X	
Stiftelse (stiftelser som är bokföringsskyldig)	X			X	X	X	X	X	BFN/RFR/IASB		X
Försäkringsförening		X					X	X	FI/RFR/IASB	X	
Viltvårdsområdesförening, Fiskevårdsområdesförening (förening som är bokföringsskyldig ³¹)	X				X	X			BFN	X	
Värdepappersbolag			X				X	X	FI/RFR/IASB	X	
Ömsesidigt försäkringsbolag		X					X	X	FI/RFR/IASB	X	

Ovanstående matris visar hur de flesta företagsformer eller verksamhetsområden som ska upprätta årsredovisning och koncernredovisning och hur de är kopplade till olika redovisningsregelverk. Matrisen visar också i vilka fall det föreligger en skyldighet att offentliggöra års- och koncernredovisningar.

Matris 2: Redovisningsregelverk för förenklat årsbokslut och årsbokslut

Företagsform och/eller verksamhetsområde	Lagar	Regelverk - Normgivare		
		Förenklat årsbokslut	Årsbokslut	Normgivare som är inblandade
Enskild näringsidkare	BFL	X	X	BFN
Europeisk ekonomisk intressegruppering (EEIG)	BFL		X	BFN
Filial till företag inom EES som är jämförbart med aktiebolag	BFL		X	BFN
Handelsbolag/kommanditbolag (med endast fysiska personer som delägare)	BFL		X	BFN
Ideell förening, (föreningar som är bokföringsskyldiga)	BFL	X	X	BFN
Registrerat trossamfund, (föreningar som är bokföringsskyldiga)	BFL	X	X	BFN
Sambruksförening,	BFL		X	BFN
Samfällighetsförening, (föreningar som är bokföringsskyldiga)	BFL		X	BFN
Viltvårdsområdesförening, Fiskevårdsområdesförening (förening som är bokföringsskyldig)	BFL		X	BFN

³¹ Skyldighet att upprätta årsredovisning och revisionsberättelse samt skicka in dem till Bolagsverket gäller endast större företag.

Ovanstående matris visar de flesta företagsformer eller verksamhetsområden som ska avsluta sin bokföring med ett årsbokslut eller förenklat årsbokslut och hur de är kopplade till olika redovisningsregelverk.

Bilaga 2 - Visualiseringsexempel

Här nedan visar vi på två förenklade exempel på vad framtida möjligheter med införandet av en digitaliserad inlämning av finansiell information avseende årsredovisningar kan innebära, och hur det skulle kunna fungera med några av de mervärden det för med sig. Syftet är att visualisera hur det kan komma att fungera utifrån vissa av de antaganden som återges i rapporten, exemplen är på inget sätt fullständiga, och återges med en förhoppning att underlätta för läsaren av rapporten att se möjligheterna med den digitaliserade tekniken.

I en nära framtid

Med införandet av den nya tjänsten för digitaliserad inlämning av årsredovisningen skapas redan i närtid nya möjligheter att nyttja det finansiella datat mer effektivt än idag. Företagare A lämnar sin årsredovisning digitalt till Bolagsverket via den nya inlämningstjänsten. Tjänsten ger möjligheten till en säkrare och mer effektiv inlämning. Företagaren får en bekräftelse att hen följt det uppsatta regelverket och att årsredovisningen återfinns som ett verifikat i en begränsad blockkedja som Bolagsverket tillhandahåller.

Verifikatet säkerställer att Företagare A är den hen utger sig för att vara och att datat och den finansiella informationen stämmer i dialog med exempelvis kreditgivare. Det förenklar och bidrar till en ökad kvalitet i dialogen mellan dem då verifieringstjänsten skapar förtroende mellan parterna. Verifikatet kan även nyttjas som register för intressenter för att beställa årsredovisningshandlingar från Bolagsverket om de önskar få mer information om Företag A.

Det taggade datat som inkommit till Bolagsverket bidrar till att bygga upp den finansiella informationsmängden i myndighetens databas på aggregerad nivå. Datat är avidentifierat och kan inte spåras till den enskilde företagaren, och kan med det exempelvis nyttjas som jämförelsedata för andra företagare med avsikt att göra fördjupade marknadsanalyser.

Bolagsverket kan nyttja den alltmer ökande informationsmängden till att finjustera det prediktiva analyserna med stöd av artificiell intelligens och djupinlärning. Därmed minskar riskerna för Företagare A som i återkopplingen av den inlämnade årsredovisningen får en bekräftelse i hur företagets finansiella status ser ut i relation till jämförbara företag.

Med stöd i den standardiserade företagsrapporteringen kan informationsförädlare som kreditupplysningsföretagen och myndigheter som Statistiska centralbyrån bygga egna tjänster som via API:n vidareutnyttjar den information som Företagare A redan lämnat in till Bolagsverket. Det innebär att Företagare A inte behöver skicka in samma information vid fler tillfällen än nödvändigt, den administrativa rapporteringsbördan minskar för hen.

Inom överskådlig framtid

I ett kommande utvecklingssteg har digitaliseringsgraden mognat ytterligare och Företagare B behöver inte längre lämna in årsredovisningen via den digitala inlämningstjänsten som Bolagsverket tillhandhåller.

I en överenskommelse mellan Företagare B och Bolagsverket har myndigheten under gemensamt samskapade regelverk getts möjligheten hos Företagare B att inhämta den finansiella information som efterfrågas. Det sker med stöd av API och ett *omvänt eget utrymme* där företagaren publicerar datat vid en viss tidpunkt och under en begränsad tid.

Företagare B är verksam inom en reglerad näring och har fler rapporteringsskyldigheter. Den finansiella informationen som Bolagsverket efterfrågar är delvis densamma som andra myndigheter är skyldiga att inhämta enligt det striktare regelverket som Företagare B lever efter. Det öppna data som Företagare B publicerar i det *omvända egna utrymmet* blir därför också intressant för andra myndigheter att hämta in på motsvarande sätt som Bolagsverket samlar in den finansiella informationen, som motsvarar dagens årsredovisning. Med hänsyn till det strikta regelverk som Företagare B lever efter är inhämtning av den informationen mer regelstyrd och kan vara omgärdad av sekretess till det att den kan publiceras officiellt via företagaren eller myndigheten.

Trots den komplexa regelefterlevnaden ger den digitalt omvända inhämtningsprocessen Företagare B en enklare och mer effektiv vardag. Företagare B publicerar sina data efter överenskommelse med myndigheterna och i enhetlighet med regelefterlevnaden vid förutsedda tidpunkter. Den utvecklade SBR-programvaran stödjer företaget med en ökad grad av automatisering i rapporteringsskyldigheten och kan möjliggöra realtidsrapportering där det är möjligt.

Företagare B får efter det att överföringen skett en automatiserad bekräftelse att företaget följt det uppsatta regelverket och att efterfrågad finansiell information motsvarande årsredovisningen nu återfinns som ett verifikat i en blockkedja som Bolagsverket tillhandahåller gentemot bl.a. banker och andra intressenter.

Som tidigare säkerställer verifikatet att Företagare B är den hen utger sig för att vara och att datat och den finansiella informationen stämmer i dialog med kunder, affärspartners och kreditgivare. Det förenklar och bidrar till en ökad kvalitet i dialogen mellan dem då verifieringstjänsten skapar förtroende mellan parterna. Verifikatet kan även nyttjas som register för intressenter som vill påbörja en fördjupad dialog i syfte skapa nya affärskontakter.

Det taggade datat som inhämtats av Bolagsverket bidrar till att ytterligare bygga upp den finansiella informationsmängden i myndighetens databas på aggregerad nivå. Datat är alltså avidentifierat och kan inte spåras till den enskilde företagaren men har ökat i kvalitet med hänsyn till den ökande graden av informationsinnehåll. Det *öppna data* som Bolagsverket tillhandahåller kan nu med fördel användas som jämförelsedata för företagare med avsikt att göra fördjupade marknadsanalyser och utveckla nya tjänster och produkter. Utvecklingen har nått en nivå som ger Företagare B en möjlighet till reell datadriven innovation.

Bolagsverkets ges med den ökande informationsmängden möjligheter till alltmer exakta prediktiva analyser med stöd av artificiell intelligens och djupinlärning. Därmed minskar risken inte bara för Företagare B utan även för hela segment av den nordiska marknaden när trender och finansiell stabilitet kan mätas med högre kvalitet.